

Európsky imunizačný týždeň

Prevenia Ochrana Imunizácia

EUROPEAN IMMUNIZATION WEEK

Prevent. Protect. Immunize.

História očkovania

- žiadna medicínska metóda nezachránila toľko životov na celom svete ako očkovanie.
- koncom 18. storočia pozoroval britský praktický lekár Edward Jenner (1749-1823), že dojičky kráv, ktoré sa nakazili tzv. kravskými kiahňami boli odolné nákaze pravými kiahňami. Pravé kiahne boli spojené s vysokým rizikom úmrtia nakazeného. V roku 1796 Jenner použil materiál od ľudí s kravskými kiahňami a prvýkrát očkoval malého chlapca proti pravým kiahňam. V krátkej dobe sa ukázalo toto očkovanie ako veľmi efektívne

- o 100 rokov neskôr v roku 1885, použil francúzsky vedec Louis Pasteur oslabený vírus besnoty ako očkovaciu látku, ktorá chránila proti infekcii. Očkovaní jedinci boli imúnni voči infekcii.
- v 20. storočí sa rozšírila paleta očkovacích látok veľmi rýchlo.

EUROPEAN IMMUNIZATION WEEK

Prevent. Protect. Immunize.

História očkovania na Slovensku

- prvý zákon o povinnom očkovaní proti pravým kiahňam bol vydaný 9. júla 1836.

- v Česko-Slovensku sa povinné očkovanie proti pravým kiahňam zaviedlo v roku 1919. Posledný prípad pravých kiahní na území Slovenska bol hlásený v roku 1924. Od roku 1980 sa očkovať prestalo, keďže Svetová zdravotnícka organizácia vyhlásila koniec výskytu tohto ochorenia na celom svete.

- Nasledovalo očkovanie proti tetanu (1958), proti záškrtu (1946), proti tuberkulóze (1953). V roku 1957 sa začalo v ČSR prvé celonárodné očkovanie na svete proti detskej obrne. Od roku 1959 sa zaviedlo povinné očkovanie proti čiernemu kašľu. Očkovanie proti osýpkam sa začalo v roku 1969. Očkovanie proti vírusovej hepatitíde typu B sa začalo v roku 1998.

- v súčasnosti sa na území Slovenskej republiky povinne očkujú deti proti 10 ochoreniam, ktoré v minulosti boli príčinou celosvetových epidémií.

EUROPEAN IMMUNIZATION WEEK

Prevent. Protect. Immunize.

Sedem dôvodov prečo je dôležité očkovanie

1. Očkovanie ochraňuje život
čím viac detí v komunite je zaočkovaných,
tým viac sa chránia ich životy

**3. Ochorenia preventabilné
očkovaním stále predstavujú
riziko**

veľa ľudí vo vyspelých krajinách už nezažilo veľké epidémie ničivého rozsahu ochorení preventabilných očkovaním, ale napriek tomu považujú očkovanie za nebezpečnejšie ako ochorenie

2. Očkovanie je základné pravidlo a strategická súčasť programov na znižovanie chudoby na svete

očkovanie je nielen efektívny zásah na zníženie výskytu ochorenia a úmrtia, ale pomáha aj znižovať rozdiely v poskytovaní základnej zdravotnej starostlivosti

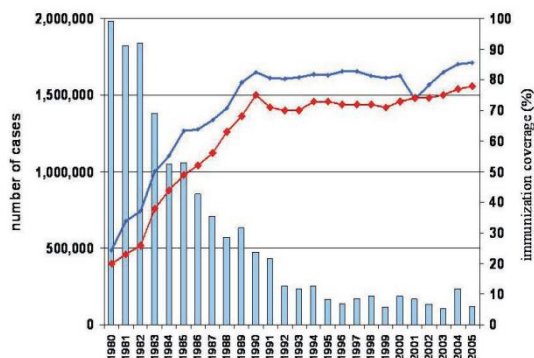

EUROPEAN IMMUNIZATION WEEK

Prevent. Protect. Immunize.

Sedem dôvodov prečo je dôležité očkovanie

4. Ochorenia musia byť kontrolované a eliminované

vo WHO regióne a v Amerike boli eliminované osýpky v roku 2002 – iba 12 rokov po veľkom vypuknutí osýpok v roku 1990, kde bolo viac ako 250 000 prípadov ochorenia osýpok a viac ako 10 000 úmrtí

5. Očkovanie je ekonomicky výhodné

chráni pred dlhodobým trvaním ochorenia, zabezpečuje fyzickú a psychickú pohodu človeka v jeho vzdelávaní a pracovnom procese

6. Deti sú závislé na zdravotníckom systéme v zabezpečení efektívneho a ekonomicky výhodného očkovania

zavedenie pravidelného očkovania prispelo k výraznému poklesu ochorení a úmrtí

7. Každé dieťa potrebuje byť očkované

až keď je zaočkovanosť populácie nad 95 % je zabezpečená kolektívna imunita, ktorá chráni populáciu pred vypuknutím ochorenia preventabilným očkovaním

EUROPEAN IMMUNIZATION WEEK

Prevent. Protect. Immunize.

História epidémii infekčných ochorení

➤ Čierna smrť

V roku 1348 sa Európou začal šíriť mor. Ochorenie sa šírilo pozdĺž obchodných ciest z Číny na stredný Východ a do Európy. K príznakom tejto choroby patrili čierne škvrny na koži, preto sa špeciálne epidémii moru hovorilo „čierna smrť“. V rokoch 1348 – 1350 zomrelo 25 miliónov Európanov. Posledná veľká nákaza sa kontinentom prehnala v 20. rokoch 18. storočia.

➤ Právě kiahne v Amerike

Španielske oddiely v roku 1519 zavliekli do Mexika právě kiahne. Domorodci proti ochoreniu nemali obranné látky, a tak behom 3 rokov zomrelo 2 – 3 milióny mexických indiánov. Neskôr bolo ochorenie zavlečené i do J Ameriky, v čase dobývania ríši Inkov. Špekuluje sa, že právě kiahne boli príčinou vyludnenia legendárneho mesta Machu Picchu

➤ Epidémia cholery

Cholera je ochorenie, ktoré vyvolávajú baktérie z vody a znečistené splašky. Šírila sa z Ázie do Európy, veľké epidémie boli zaznamenané V Rusku (1830) a v Anglicku (1831)

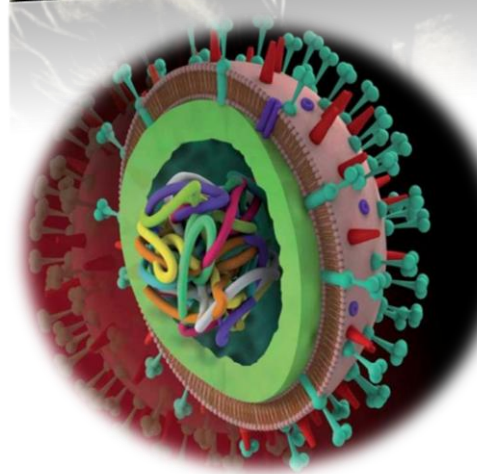

EUROPEAN IMMUNIZATION WEEK

Prevent. Protect. Immunize.

História epidémii infekčných ochorení

➤ Epidémia chrípky

1889 – 1890 Ruská chrípka mala na svedomí 1 milión mŕtvych, typ H2N2,
1918 – 1920 Španielska chrípka zasiahla takmer celú Európu a na svedomí mala takmer 50 miliónov život, rozšírila sa aj do Afriky a USA, typ H1N1,
1957 – 1958 Ázijská chrípka usmrtila viac ako 1 milión obetí, typ H2N2
1968 – 1969 Čínska, Hongkongská chrípka H3N2 si vyžiadala takmer 1 milión obetí,
1976 USA, Východné pobrežie v New Jersey malý počet úmrtí, stovky nakazených, **1997, neskôr 2004** V a J Ázia s výskytom vtácej chrípky
2009 – ojedinelé prípady až po súčasnosť – Mexická chrípka, tiež nazývaná pôvodne ako prasacia chrípka

➤ Nárast osýpok v Európe

V priebehu januára a novembra roku 2011 bolo hlásených spolu 28 887 prípadov osýpok v 29 európskych krajinách. Najvyšší výskyt osýpok sa zaznamenal u detí do 1 roka a 1 až 4 ročných detí Neočkovaných bolo až 82% chorých

EUROPEAN IMMUNIZATION WEEK

Prevent. Protect. Immunize.

Informácie o očkovaní

➤ Očkovacie látky

Vývoj, výroba a používanie očkovacích látok je komplexný, mnohovedný odbor, ktorý už viac ako 200 rokov sleduje a hodnotí prínosy a bezpečnosť očkovania

➤ Informácie o zdraví

O otázkach zdravia sa vždy poraďte s medicínsky vzdelanými osobami. V prípade pochybností si vyžiadajte názor viacerých

➤ Postoje k očkovaniu

Zistite si, aký postoj k očkovaniu majú oficiálne zdravotnícke authority. Predstava, že by všetky tieto odborné skupiny klamali alebo sa zásadne mýlili vo význame a bezpečnosti očkovania je veľmi nepravdepodobné

➤ Informácie o očkovacích látkach

Pred očkovaním sa oboznámte s vakcínou. Informácie nájdete v písomnej informácii pre používateľa, tzv. príbalovom letáku. Ten pre každú vakcínu nájdete aj na internete alebo Vám ho poskytne Váš lekár

EUROPEAN IMMUNIZATION WEEK

Prevent. Protect. Immunize.

Užitočné odkazy

➤ Štátny ústav pre kontrolu liečiv

Vykonáva dohľad nad bezpečnosťou liečiv a vakcín v Slovenskej republike. Na jeho webovej stránke www.sukl.sk nájdete užitočné informácie o liekoch a vakcínach

➤ Poradne očkovania

Každý regionálny úrad verejného zdravotníctva má zriadenú **poradňu očkovania**, kde Vám radi zodpovedajú na všetky otázky ohľadom očkovania

➤ Európska lieková agentúra

Je európskou autoritou pre registráciu a dohľad nad bezpečnosťou liečiv a vakcín

<http://www.ema.europa.eu/ema/>

Webové stránky zaoberajúce sa s očkovaním

Informácie týkajúce sa očkovania nájdete aj na týchto stránkach www.ockovanieinfo.sk, www.sprievodcaockovanim.sk

➤ Informácie v anglickom jazyku

Informácie o očkovaní v anglickom jazyku nájdete na webe amerického Centra pre kontrolu chorôb a prevenciu CDC <http://www.cdc.gov>

Európskou obdobou je ECDC <http://www.ecdc.europa.eu/en/Pages/home.aspx>